

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet, toimintatavat, työn ja vastuunjakon sekä työskentely monialaisissa verkostoissa, kodin ja koulun yhteistyö ohjauksessa, työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt.

Espoon ohjaussuunnitelma perustuu OPH:n hyvän ohjauksen kriteereihin. Hyvälle ohjaukselle on kriteereissä määritelty läpi perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen kulkevat yhteistä hyvää ohjausta määrittävät teemat. Yhteisillä teemoilla korostetaan ohjauksen jatkumon merkitystä oppilaalle ja opiskelijalle. Espoossa on laadittu ohjaussuunnitelmaa varten yhteinen pohja, jolla pyritään takamaan ohjauksen tasainen laatu jokaiselle oppilaalle koulusta riippumatta.

Koulu suunnittelee toteutustavan ja aikataulun (esimerkiksi: heti koulun alettua/ kerran jaksossa/ lukuvuoden mittaan/ päivämäärä), ja tarvittavilta osin kirjaa tiedot ohjaussuunnitelmaan. Vastuuhenkilöt on pääsääntöisesti kirjattu valmiiksi.

Ohjaussuunnitelma tehdään yhteistyössä koulun henkilökunnan, oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien kanssa.

Jousenkaaren koulun **ohjaussuunnitelma**

Ohjaussuunnitelma on käsitelty/käsitellään

opettajakunnan kanssa: 10.9.2019

yhteisöllisessä opiskelijahuoltotyöryhmässä: 18.9.2019

Laatutavoitteet Espoossa:

- Noudatetaan valtakunnallisia hyvän ohjauksen kriteerejä
- Koulun toimintakulttuurissa on ohjauksellinen näkökulma
- Koko koulun osaava sekä ammattitaitoinen henkilöstö vastaa ohjauksesta
- Yhtenäiset ohjauksen toimintamallit jokaisessa peruskoulussa
- Hyvää ohjauksellista yhteistyötä toteutetaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa

Mikä on eri toimijoiden rooli onnistuneessa ohjauksessa hyvän ohjauksen kriteerien mukaan?

Rehtori / Apulaisrehtori

Rehtori luo edellytykset onnistuneelle kokonaisohjaukselle järjestämällä riittävät ja kohdennetut resurssit. Rehtori tukee koulun opettajia sekä muita ohjauksen kannalta keskeisiä toimijoita.

Rehtorin ohjaukselliset tehtävät:

- Arvioinnin ohjauksellinen kehittäminen, todistukset ja hallinnolliset päätökset (esim. koulun vaihto, oppilaaksiotto).
- Joustavien opetusjärjestelyiden ja oppimisympäristöjen toteuttaminen (esim. yhteisopettajuus ja joustavat opetusryhmät).
- Alueellisen yhteistyön koordinointi (esim. nivelyhteistyö).

Koulusihteerin ohjaukselliset tehtävät

- Koulusihteerin on hallinnon asiantuntija.
- Hänen tehtäviään on mm. hallinnollisten tunnusten jakaminen.
- Vastaa koulukyyteihin liittyvistä asioista ja lomakkeista.
- Koulusihteerin riittävä koulutus ohjaukseen liittyvien asioiden hoidosta ja hallinnollisten järjestelmien käytöstä. (Esimerkiksi oppilaaksihaku Wilmassa)

Luokanopettajan / aineenopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Toimii ryhmänsä lähiohjaajana ja opiskelun motivoijana.
- Perehdyttää koulun käytänteisiin ja vastaa oppilaidensa ryhmäytymisestä.
- Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunteillaan.
- Seuraa oppilaidensa opintojen etenemistä ja hyvinvointia yhdessä huoltajien kanssa ja ohjaa tarvittaessa henkilökohtaisesti.
- Antaa tarvittavaa ohjausta koululaisen taidoissa, oppimaan oppimisen taidoissa sekä sosiaalisissa taidoissa.
- Tuntee oman aineensa opiskelutekniikat ja ohjaa oppilasta oppimaan oppimisen taitoja omassa aineessaan.

- Tutustuttaa oppilaita koulun, perheiden ja lähiympäristön ammatteihin.
- On selvillä oman oppiaineensa jatkokoulutusmahdollisuuksista ja työelämän tarpeista, ja mahdollistaa niihin tutustumisen.

Laaja-alaisen erityisopettajan ohjaukselliset tehtävät

- Yhteistyössä luokanopettajien ja aineenopettajien kanssa erityisopettaja tunnistaa tukea tarvitsevat oppilaat.
- Auttaa oppilaita löytämään omat opiskelutavat sekä tukee opettajia monipuolisten opiskelumetodien käytössä.
- Huolehtii oppimiseen liittyvien testien järjestelyistä.

Kuraattorin ohjaukselliset tehtävät

- Kuraattori tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua.
- Hän on tukena myös elämän eteen tuomissa haastavissa tilanteissa, kuten sosiaalisesti haastavissa tilanteissa.
- Kuraattori tukee oppilaiden ryhmytymistä.

Psykologin ohjaukselliset tehtävät

- Edistää oppilaiden psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa.
- Tarvittaessa tekee oppilaan psykologisen arvioinnin toimenpiteineen, joita ovat esimerkiksi neuvottelut koulun henkilöstön ja vanhempien kanssa, psykologiset tutkimukset (ml. psykologiset testit) ja lausuntojen laatiminen
- Tukitoimien ja opetusjärjestelyjen suunnittelu.

Terveydenhoitajan ohjaukselliset tehtävät

- Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa.
- Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa.

Musiikkiterapeutin ohjaukselliset tehtävät (koskee kouluja, joissa on musiikkiterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea vuorovaikutukseen, toimintakykyyn, mielen hyvinvointiin ja oppimiseen liittyvissä asioissa.
- Auttaa oppilasta löytämään omia vahvuuksia ja uusia ratkaisumalleja pulmatilanteissa.
- Musiikkiterapeutti tekee tarvittaessa yhteenvedon oppilaan saamasta terapiasta ja jatkotuen tarpeesta.

Toimintaterapeutin ohjaukselliset tehtävät (koskee kouluja, joissa on toimintaterapeutti)

- Antaa kuntoutuksellista tukea oppilaan toimintakykyyn, oppimiseen ja osallisuuteen liittyvissä tilanteissa ja asioissa.
- Toimintaterapeutti ohjaa oppilasta löytämään oppilaan hyvinvointia ja oppimista lisääviä keinoja toimia ja osallistua.
- Toimintaterapeutti tekee oppilaan toimintakykyyn ja koulunkäynnin tukemiseen liittyvät lausunnot sekä ohjaa oppimiseen tukeen ja kuntoutukseen liittyvissä tukitarpeissa.

Ohjauksen vuosisuunnitelma teemoittain

Koulu voi lisätä mahdolliset tarkennukset reunasarakkeeseen ja koulukohtaiset erityishuomiot niille erikseen varattuun tilaan kunkin pääteeman alle.

RIITTÄVÄ JA MONIPUOLINEN OHJAUS			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Laadukas ohjaus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaukseen on varattu resursseja siten, että oppilaalla on mahdollisuus saada riittävästi monipuolista ja jatkuvaa ohjausta tarpeensa mukaan koko opintojen ajan Mahdollisuus sekä henkilökohtaiseen että ryhmämuotoiseen ohjaukseen 	Rehtori tukee työyhteisön ohjauksellista otetta ja kohdentaa resurssit siten, että riittävä ohjaus on mahdollinen (esim. samanaikaisopetus, joustavat ryhmittelyt, tukiopetuksen käyttö jne.)	rehtori	Touko-kesäkuussa lukuvuoden suunnittelu. Lukuvuoden aikana resurssien tarkistusta ja kohdentamista tarpeen mukaan.
	Oppilaita ohjataan sekä ryhmässä että tarvittaessa henkilökohtaisesti (esim. ohjauskeskustelut, koulunkäyntisopimukset)	luokanopettaja/ aineenopettaja	Opettajat käyvät lukukausittain henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja oppilaiden kanssa. Opettajat ohjaavat oppilaita yksin ja erilaisissa ryhmissä päivittäin. Koulunkäyntiin liittyviä sopimuksia kirjataan yhteistyössä huoltajien kanssa oppimissuunnitelmaan, joka käydään oppilaan ja huoltajan kanssa läpi. Tarpeen mukaan ohjataan oppilas tarkoituksen mukaisen tuen piiriin.
Työvälineet ja niiden hallinnointi <ul style="list-style-type: none"> Wilma Oppimisympäristöt Primus/Kurre 	Wilma on koko yhteisön tärkeä työväline kommunikoinnissa.	koko koulu	Koko koulun yhteiset kuukausitiedotteet, luokan omat tiedotteet, tuntimerkinnät. Kokeet merkitään Wilmaan etukäteen huoltajille tiedoksi. Opettaja merkitsee Wilmaan pisteet (3.-4.luokat) tai numeron (5.-6.luokat) ja mahdollisesti lisätietoa tarvittavasta lisäharjoituksesta. Oppilaat käyttävät Wilma mahdollisuuksien mukaan 3.luokalta

			lähtien. Ikätason mukaan oppilaita opastetaan katsomaan läksyt Wilmasta. Huoltajia opastetaan Wilman käyttöön vanhempainilloissa.
	Sähköinen oppimisympäristö, -alusta tai -sovellus on käytössä monen aineen opetuksessa	oppimisympäristöjen, ohjelmien ja alustojen vastuuhenkilöt, opettajat	Jousenkaaren koulussa käytetään sähköisinä oppimisympäristöinä O356- ja GSuite -oppimisympäristöjä. Oppilas tutustuu molempiin oppimisympäristöihin alakoulun aikana.
	Primus/Kurre- ohjelmat ovat koulun tietohallintajärjestelmä, jonne syötetään mm. opiskelijoiden henkilötiedot ja suoritukset.	rehtori koulusihteeri	--
	Wilma-tunnukset jaetaan kansliasta ja huoltajien tunnuksien luonti on huoltajien vastuulla.	Koulusihteeri	Huoltajat saavat Wilma-tunnukset kouluuntulon yhteydessä
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

AKTIIVISUUDEN, OSALLISUUDEN JA VASTUULLISUUDEN TUKEMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjattavan osallisuus, aktiivisuus ja vastuullisuus <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on toteutettu tavalla, joka vahvistaa oppilaiden aktiivisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta omaan elämäänsä ja 	Oppilaita ja huoltajia tuetaan ainevalintojen tekemisessä.	luokanopettaja/ai- neenopettaja	Kielten opiskeluun tutustutaan 1. luokalla syksyn aikana lyhytkestoisessa kielikerhossa. Kielivalinta tehdään joulukuussa. 2. luokan oppilaat tutustutetaan kielen opiskeluun lukuvuoden ajan ja valinta tehdään keväällä. Kielivalintojen vaikutuksesta esim jatko-opiskeluihin tiedotetaan vanhempainilloissa.

<p>oppimiseensa liittyvissä prosesseissa ja päätöksenteossa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus vahvistaa oppilaan osallisuutta oppilas- ja kouluyhteisössä sekä kasvattaa yhteiskunnan ja työelämän jäsenyyteen. 			<p>Valinnaisten aineiden kurssit ja niiden sisältö käydään läpi oppilaiden kanssa ja niistä lähetetään huoltajille tieto syksyn alussa. Musiikkipainoitteisesta opetuksesta kerrotaan huoltajille erillisessä tiedotustilaisuudessa. Kummioppilaat (6.lk) kertovat musiikkiluokkaasta kummilapsilleen (2.lk).</p>
	<p>Oppilasta tuetaan ottamaan vastuuta omaan oppimiseen liittyvissä asioissa sekä ottamaan osaa opintokokonaisuuksien suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin eri oppiaineissa ja niiden yhdistelmissä.</p>	<p>luokanopettaja, aineenopettaja, oppilaanohjaaja</p>	<p>Oppilaiden kanssa käydään säännöllisesti ohjauskeskusteluja oman opettajan, aineenopettajan ja erityisopettajan toimesta. Itsearviointitaitoja harjoitellaan säännöllisesti ikätason huomioon. Koulunkäyntisopimukseen voidaan kirjata yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa koulunkäyntiin liittyviä sopimuksia. Tarvittaessa kokeillaan yksilöllisen oppimisen malleja.</p>
	<p>Oppilaille tarjotaan mahdollisuutta osallistua koulun yhteisten asioiden hoitamiseen (esim. oppilaskunta, kerhotoiminta, Verso ym.)</p>	<p>kaikki opettajat sekä erityisesti oppilaskunnan ohjaavat opettajat, kerhotoiminnasta vastaavat opettajat ym.</p>	<p>XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX Oppilaskunnan hallitus ja Ekoraati valitaan vuosittain. Oppilaskunnan hallitukseen edustajat valitaan kaikilta vuosiluokilla ja Ekoraatiin vuosiluokilta 2-6. Kokouksia pidetään säännöllisesti. Koulussa toimivat myös oppilaiden pitämät välituntikerhot. Kerhotarjonta koostuu oppilaiden omista kiinnostuksenkohteista ja taidoista. Oppilaille annetaan tilaisuuksia myös erilaisiin pienempiin vastuutehtäviin lukuvuoden aikana.</p>

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			Kirjoita tekstiä napsauttamalla tätä.

OHJAUS ON YHTEISTÄ TYÖTÄ

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Koko koulu ohjaa <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus on koulun henkilöstön tavoitteellisesti johdettua yhteistä työtä perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisesti. 	Luokanopettaja, erityisopettaja ja aineenopettajat seuraavat oppimisessa edistymistä, oppilaan hyvinvointia ja tukevat oppilaita koulun arjessa.	luokanopettajat, erityisopettajat, aineenopettajat	Luokkakohtainen yhteisöllinen oppilashuolto, oppimisen tuen ryhmä ja moniammatillisen oppilashuollon konsultaatio. Erityisopetuksen seulontasuunnitelma etenemisesteiden kartoittamiseksi.
	Opettajien tarjoama henkilökohtainen ohjaus oppilaille ja vanhempain illat auttavat opintojen aikaisten valintojen suunnittelussa ja tekemisessä.	opettajat	Vanhempia kutsutaan tarvittaessa mukaan ohjauskeskusteluun.
	Oppilaiden elämänhallinnan tukeminen.	Oppilashuollon asiantuntijat, luokanopettaja	Sosiaalisten taitojen säännöllinen opettaminen luokissa, kiusaamisen ehkäisy ja sen muotojen tunnistamisen harjoittelu, kuraattorin, psykologin ja terveydenhoitajan vierailut luokissa.

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			
--	--	--	--

TASA-ARVON JA YHDENVERTAISUUDEN EDISTÄMINEN

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
<ul style="list-style-type: none"> • Oppilaanohjausta kehitetään suunnitelmallisesti tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. • Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan luottamusta omiin tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa koulutuksessa ja työelämässä. • Oppilasta tuetaan tiedostamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden merkitys valinnoissaan. 	Opetuksessa, yleisessä puheessa ja kaikessa kanssakäymisessä kiinnitetään erityishuomiota tasa-arvon edistämiseen.	luokanopettajat aineenopettajat laaja-alainen erityisopettaja	Arvostava vuorovaikutus arjessa. Positiivinen kasvatus.
	Ohjauksessa käsitellään monipuolisesti, ennakkoluulottomasti ja tasa-arvoisesti vaihtoehtoja oppilaan omien suunnitelmien ja valintojen tueksi.	luokanopettajat aineenopettajat	Oppilaan vahvuuksien tunnistaminen ja tunnistamisen harjoittelu. Nivelvaiheeseen mahdolliset painotetun opetuksen esittelyt 2. ja 6. luokille.
	Esitellään tasapuolisesti erilaisia koulutusvaihtoehtoja.	luokanopettajat	Yläkouluoppaasta tiedotetaan 6. luokien oppilaille ja huoltajille joulukuussa, mahdolliset painotuskoulujen vierailut ja tiedotustilaisuudet.
	Ohjaus toteutetaan tavalla, joka edistää oppilaan itsetuntemusta ja luottamusta tasavertaisiin mahdollisuuksiinsa oppimisessa, koulutuksessa ja myöhemmin työelämässä.	koko koulu	Positiivisen kasvatuksen näkökulma (oppilaan vahvuudet). 6.-luokkalaiset osallistuvat Yrityskylään.
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			

KOULUTUKSEN NIVELVAIHEET			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Ohjaus nivelvaiheissa <ul style="list-style-type: none"> Nivelvaiheen ohjaus ja yhteistyö siirtymävaiheissa on suunniteltua ja toimivaa Oppilaalle järjestetään mahdollisuuksia tutustua yläkouluun 	Koulutulokkaille järjestetään tutustumispäivä. Koulutulokkaiden huoltajille järjestetään koulutulokasinfotilaisuus. 1. -luokkalaisten huoltajien kanssa käydään koulunaloituskeskustelut. Pidetään dialogisia vanhempainiltoja.	luokanopettajat rehtori erityisopettajat	Nivellyspalaverit esiopetuksen kanssa huhti-toukokuussa, koulutulokasinfo huoltajille toukokuussa, koulutulokkaiden tutustumisaamu toukokuussa. Vanhempien aloitusaamu elokuussa (1.lk), dialogiset vanhempainillat elokuussa (koko koulu), toukokuussa tulevien kolmasluokkalaisten tutustumisaamu..
	1.-luokkalaisia ohjataan koululaisen taidoissa sekä ryhmän jäsenyydessä. Kummioppilastoiminta tukee koulun aloitusta.	luokanopettajat erityisopettajat aineenopettajat	Jokapäiväinen ohjaus. Sosiaalisten taitojen opetus, 5.-luokkalaiset kummeina 1. luokkalaisille.
	Suunnitellaan kesken lukuvuotta tulevien tai koulua tai luokkaa vaihtavien ohjaaminen ja ryhmäyttäminen.	luokanvalvojat, rehtori, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, kummioppilaat	Uusien oppilaiden siirtopalaverit, koulun sisäinen nivellys oppilaan vaihtaessa luokkaa esim. painotettuun opetukseen siirryttäessä, toukokuussa tulevien kolmasluokkalaisten tutustumisaamu
	Pidetään vanhempainiltoja (Kvartti-malli) liittyen 6. ja 7. luokkien nivelvaiheeseen. Annetaan ohjausta 6.-luokkalaisille ja heidän huoltajilleen yläkoulun hakumenettelyyn liittyen. 6. luokkalaisten huoltajien käydään arviointikeskustelu, jossa samalla annetaan nivelvaiheen ohjaavaa palautetta. Keskustelurunko toimii tiedonsiirtolomakkeena yläkouluun. 6. luokan oppilaille järjestetään yläkouluun tutustuminen.	luokanopettajat, aineenopettajat, erityisopettajat, oppilaskohtaisen oppimisen tuen suunnittelusta vastaavat henkilöt	Vanhemainillat marraskuussa. Yläkoulujen tutustumispäivät keväällä. Oppilaskohtainen nivellyt yläkoulun kanssa.

Muita koulukohtaisia erityis- huomioita	Painotettuun opetukseen pyrkiminen	musiikkipainotteisten luokkien opettajat, rehtori	Painotettuun opetukseen pyrkiminen tammi-helmikuussa (2. ja 6. luokat)
--	------------------------------------	---	---

OHJAUS KOULUTUKSEEN JA URAVALINTOIHIN LIITTYVIEN PÄÄTÖSTEN TUKENA

Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Jatko-opintomahdollisuudet ja niihin tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee opintojen suorittamista sekä oppilaan sijoittumista jatko-opintoihin Ohjaus tukee oppilaan aktiivista ja kriittistä tiedonhankintaa 	Oppilaita ohjataan hakemaan tietoa eri lähteistä ja palveluista. Tiedonhallintataitoja opetellaan suunnitelmallisesti (TIHA).	luokanopettajat erityisopettajat aineenopettajat	--
	Oppilaille ja huoltajille järjestetään tilaisuuksia tutustua kouluihin ja oppilaitoksiin lähialueella.	luokanopettaja aineenopettajat	Yläkoululaisen oppaasta tiedotetaan joulukuussa, samoin tietoa 3. luokan painotuksista ja kielivalinnoista. Tuleville kolmosille ja heidän huoltajilleen järjestetään keväällä tilaisuus tutustua kouluun.
	Oppilaanohjauksessa esitellään tasapuolisesti erilaisia ammatteja ja tehdään mahdollisuuksien mukaan tutustumiskäyntejä.	luokanopettajat	Vuosiluokilla 1-2 koulun ammatit, vuosiluokilla 3-4 kotien ammatit, vuosiluokilla 5-6 lähialueen ammatit ja Yrityskylä
Muita koulukohtaisia erityis- huomioita			

--

TYÖELÄMÄTAIDOT JA TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Työelämäyhteistyö, työelämä-tietous ja työelämään tutustuminen <ul style="list-style-type: none"> Ohjaus tukee oppilaan työnhakuvalmiuksien ja työelämätaitojen kehittymistä ja työllistymistä Yrittäjyyteen tutustuminen on tärkeä osa työelämän ymmärrystä 	Oppilailla on ikäkaudelle sopivia koulun sisäisiä vastuutehtäviä. Oppilas pääsee osallistumaan ja seuraamaan koulun eri ammatteja.	luokanopettajat	Luokan vastuutehtävät, kirjastovastavat, kerhonvetäjät, ruokalajärjestäjät
	Oppilaat pääsevät osallistumaan johonkin koulun ulkopuoliseen työelämään tutustumishankkeeseen (esim. Yrityskylä).	luokanopettajat	6.-luokkalaisilla Yrityskylä
	Mahdollisuuksien mukaan toteutetaan OPE-TET -päiviä.	opettajat	
Muita koulukohtaisia erityis-huomioita			

VUOROVAIKUTTEINEN YHTEISTYÖ OHJAUKSEN TUKENA JA OHJAUSPALVELUISTA TIEDOTTAMINEN			
Teema	Mitä se on? Miten näkyy oppilaalle ja huoltajalle?	Ketkä toteuttajina?	Mahdollisia tarkennuksia?
Vuorovaikutteinen yhteistyö ja osallistaminen ohjauksen tukena <ul style="list-style-type: none"> Kodin ja oppilaitoksen välinen yhteistyö on 	Vuorovaikutuksen väylinä toimii Wilma-järjestelmä ja oppilaille sekä huoltajille suunnatut tilaisuudet, tapaamiset ja keskustelut.	koko koulu	
	Moniammatillinen yhteistyö ja osallistaminen toteutuu mm. yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä sekä monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa ja projekteissa sekä alueellisessa kasvatuskumppanuusverkostossa.	rehtori, yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä, opettajat	Luokkien edustajat osallistuvat yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän kokoukseen oman luokkansa asioiden käsittelyn yhteydessä.

<p>osallistavaa, suunnitelmalista ja sujuvaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilaiden osallistaminen ja moniammatillinen ja monialainen yhteistyö • Yhteistyö lähialueen esiopetuksen ja koulujen kanssa tukee oppilaan sujuvaa siirtymistä eri kouluasteille <p>Ohjauksesta tiedottaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppilas ja hänen huoltajansa saavat ajantasaista tietoa ohjauspalveluista perusopetuksessa. • Ohjauksesta tiedotetaan erilaisin menetelmin. Tiedottaminen on aktiivista ja suunniteltua. 	<p>Kannustetaan oppilaita osallistumaan oppilaskuntatyöhön ja koulun kehittämiseen.</p>	<p>luokanopettajat, oppilaskunnan ohjaajat, rehtori</p>	<p>Oppilaskunnan hallitus ja Eroraati koontuvat säännöllisesti</p>
	<p>Kummioppilaat tukevat uusia oppilaita 1. luokan tai esiopetuksen oppilaita.</p>	<p>luokanopettajat</p>	<p>1. luokan oppilaiden kummeoppilaina toimivat 5. luokan oppilaat, 2.luokan oppilaiden kummioppilaina toimivat 6. luokan oppilaat</p>
	<p>Yhteistyö muihin oppilaitoksiin ja esiopetukseen on tärkeää mm. joustavien oppilassiirtojen kannalta.</p>	<p>rehtori, erityisopettajat, luokanopettajat</p>	<p>Alueellinen yhteistyö, oppilaskohtaiset nivellyspalaverit koulun vaihtuessa</p>
	<p>Oppilaita ja huoltajia tiedotetaan ohjaukseen liittyvistä asioista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - vanhempainillat - nettisivut - ohjauskeskustelut - Wilma –viestit ja tiedotteet 	<p>rehtori luokanopettaja</p>	
<p>Muita koulukohtaisia erityis- huomioita</p>			